

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки в
умовах міжкультурної аграрної комунікації**

20 жовтня 2022 року

Біла Церква
2022

одним з частотних. Прикметник *thin* частіше за *thick* зустрічається з назвами частин тіла живих істот. При цьому часто він може позначати не товщину, а ширину [2, с. 8]. Отже, антонімічність *thick* та *thin* відноситься лише до ЛСВ на позначення неживих предметів. Коли ж позначається розмір осіб, то *thick* практично не вживається з цією групою іменників, на відміну від *thin*. Також виявлено, що *thin* позначає густоту, консистенцію чогось, поєднується зі словами на позначення “шару”, в чому збігається із *thick*. Прикметник *slight*, який входить до мікрополя на позначення малої величини, крім цього може позначати і малу товщину (*was a slightfrown*) [2, с. 7].

Основні слова на позначення великої ширини – *wide* та *broad*, останнього в нашому дослідженні не виявилося, але оскільки вони є синонімами, то ми хочемо коротко порівняти їх. Вони відрізняються насамперед частотою вживання, адже на позначення фізичного розміру *wide* зустрічається частіше ніж *broad*. Приметнику *wide* надають перевагу тоді, коли акцентується відстань між сторонами предмета, коли ж предмет мислиться як цілий, перевага надається *broad*. Найчастотніші в групі на позначення ширини *broad* та *wide* мають спільне значення, коли виступають у функції специфікатора (*a milewide / broad*). Також *wide* може мати значення масштабності, величини, образно вживається для характеристики осіб, як і *large* (*largeheart / wideheart*). Крім цього *wide* часто сполучається з абстрактними іменниками типу: *choice, range, variety* тощо [3, с. 6].

До цих двох основних слів на позначення великої ширини антонімічним виступає *partow*, який у більшості випадків вживається зі словами, що означають назви неживих предметів, частин тіла. Ми не зафіксували вживання прикметника *partow* в нашому матеріалі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дзеньдзюра Н. І. Словотвірні гнізда параметричних прикметників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01. Л., 2010. 16 с.
2. Линник Т. Г. Параметричні прикметники і їх становлення. К., Наукова думка, 1982. 198 с.
3. Линник Т. Г. Семантична структура лексики на позначення розміру в українській та англійській мовах. Мовознавство. 1974. № 5. С. 31–38.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. A BBC / Discovery Channel : Blue Planet (series 1 – 8): Co-production series producer Alastair Fothergill, producer Alastair Fothergill, Andy Byatt, Martha Holmes, editor Martin Elsbury, cameraman Rick Rosenthal, narrated by David Attenborough, music composed by George Fenton, music performed by BBC concert orchestra, titles music sung by Magdalen College Choir, 2001.
2. A BBC / Discovery Channel : Life (series 1 – 10): Co-production series producer Martha Holmes, producer Michel Hanton, producer Rupert Barrington, Adam Chapman, Martha Holmes, Neil Lucas, Patrick Morris, Ted Oakes, narrated by David Attenborough, music composed by George Fenton, 2009.

УДК 372.881.1

БІЛЧЕНКО А. М., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

Проаналізовано основні комп'ютерні програми і мобільні додатки лексичного спрямування, визначено важливість їхнього застосування у ході вивчення іншомовної лексики студентами вищої школи України.

Ключові слова: практична підготовка, мобільні додатки, лексичні одиниці.

Оновлення й удосконалення змісту університетських навчальних програм, їхнє спрямування на ґрунтовну практичну підготовку майбутнього фахівця з потужним творчим потенціалом вимагають використання викладачами вищої школи відповідного комплексу інноваційно-комунікаційних технологій.

Ефективне спілкування іноземною мовою неможливе без вивчення значного лексичного масиву, коректне застосування якого, у свою чергу, вимагає опанування студентами граматичних навичок.

Сучасні програми й додатки для вивчення іншомовного вокабуляру з використанням комп'ютерів структуровано на дві базові групи:

1. власне комп'ютерні навчальні програми / завдання (*lexical programs / tasks*);
2. лексичні ресурси / посібники (*lexical resources / aids*).

Так само електронні ресурси для опанування лексики поділяються на 3 основні типи:

1. Google-запити (*open Google searches*);
2. електронні словники (*electronic dictionaries*);
3. лексичні словники-конкорданси з пошуковою, евристичною, аналітичною функціями (*lexical concordancers*).

Лексичні програми / завдання поділяються на такі 4 типи:

1. ситуативне навчання з використанням лексичних термінів (*incidental learning with lexical glosses*);
2. лексичні завдання комп'ютерно-опосередкованої комунікації (*CMC lexical-based tasks*);
3. комп'ютеризовані словникові вправи (*computerized vocabulary exercises*);
4. спеціалізовані програми з вивчення лексики за допомогою комп'ютера (*dedicated CAVL programs*) [1].

Наразі можливості використання інформаційних ресурсів і комп'ютерних технологій у навчальному процесі є практично безмежними. Особливого значення набуває використання комп'ютерних програм і мобільних додатків з метою ефективнішого опанування студентами лексичного іншомовного базису (Lingvo, Anki, Anki Web, Google, Memrise, Quizlet, ED Words, Lingual Leo, Duolingo, WORDS, Easy Ten, Ling Q, Rosetta Stone, WORD Book-English Dictionary&Thesaurus, English with Words, WordNet, Vocabulary, QDictionary, Exerciser, Lexilize Flashcards, My Dictionary: Polyglot тощо). Зміст деяких програм передбачає «прив'язку» до електронних он-лайн або оф-лайн словників («Lingvo», «Multitran», «McMillian On-Line Dictionary» тощо).

Зупинимося детальніше на огляді найбільш ефективних і популярних навчальних програм і мобільних додатків для опанування іншомовного вокабуляру.

Memrise – це навчальна науково-технологічна платформа зі змістовним контентом, що передбачає вивчення англійської лексики на основі інноваційного підходу [3].

Busuu – один із найвідоміших брендів у середовищі мовної освіти, що з'явився у 2008 р. Наявна лексика тут тематично згрупована, передбачене відпрацювання слів у текстовому форматі, навчання з носіями мов, різнорівневі навчальні курси структуровані відповідно до потреб слухачів і з дотриманням принципів наступності. Зміст кожного уроку тематично продуманий, містить різнопланові інтерактивні лексичні, граматичні завдання та аудіо-вправи, флеш-картки. Таким чином, формуються навички читання, слухання, говоріння і письма [4].

Для ефективного запам'ятовування англійських слів варто звернути увагу на безкоштовну програму *Anki* (для комп'ютерів) та *AnkiWeb* (для смартфонів). Кожного дня слухач отримує певну кількість слів із транскрипцією для вивчення на попередньо завантажених картках (*decks*) або може створювати свою унікальну лексичну базу. Картки з «неправильними» дієсловами та зі словами з пісень із прикладами озвучені, що дає змогу слухачам опановувати коректну вимову і розширювати словниковий запас [5].

Наразі користується значною популярністю серед слухачів різновікова навчальна програма «*LinguaLeo*» на основі методів гейміфікації. До опцій цього сервісу, окрім іншого, входять тематичні набори слів з малюнками й озвученням, створення власної безлімітної словникової бази, фразовий конструктор, англомовні автентичні тексти, відео- та аудіо матеріали, словник у режимах on-line і off-line, індивідуальні плани занять, інтерактивні тренування тощо [6].

Програма «*Duolingo*» – безкоштовна платформа вивчення мови і краудсорсінгового перекладу (*crowd sourcing*, *crowd* – «натовп» і *sourcing* – «використання ресурсів» – передача

певних виробничих функцій невизначеному колу осіб [7]. Цей сервіс становить собою своєрідне різномірне змагання користувачів з мовлення, аудіювання, перекладу, читання, опанування флеш-картами [8].

Words – додаток для вивчення англійських слів, створений спеціально для Android. Це специфічна гра в слова, що передбачає запам'ятовування нової лексики у форматі тематичних блоків, тренування правопису слів, сприйняття навчального матеріалу на слух та його доступність у режимі оф-лайн. Особливості цього додатку – 10 видів вправ, можливість додавання власних слів і уроків, вмонтований англо-російський словник зі зручним пошуком, озвучення слів і приклади їхнього вживання, індивідуальна програма добру слів на повторення [8].

Додаток *Easy Ten* у навчально-ігровому форматі спрямований на вивчення 10 нових слів кожного дня. За допомогою цього додатку можна збільшити словниковий запас на 300 слів щомісячно, опрацювавши запропонований лексичний базис або самостійно додаючи необхідні слова для опрацювання. Кожне слово для вивчення можна прослухати, ознайомитися з транскрипцією, перевірити власну вимову. Тут пропонується поетапне лексичне тестування на знання вивчених слів, вправи на аудіювання, різномірні лексичні тематичні блоки з перспективою складання іспитів IELTS і TOELF [11].

Lexilize Flashcards – безкоштовний додаток, який максимально спрощує процес вивчення іноземної мови, зокрема, її лексичного базису. Студенти можуть формувати власний словник із транскрипцією, прикладами та асоціативними малюнками у програмі Excel, засвоювати нову лексику за допомогою 5 різномірних вправ (звичайні картки, пари слів і переклади, вибір правильного перекладу, запам'ятовування слова, написання перекладу слова) у перервах між заняттями, ділитися картками з іншими. Серед інших опцій цього додатку – автовідтворення слів, функціонування в режимі оф-лайн, базові лексичні набори, режим словника, контроль власного прогресу тощо [9].

Вартим уваги є *Brainscape* – мережева й мобільна навчально-методична платформа, що дає змогу вивчати адаптивні (інтерактивні) картки. Всі навчальні матеріали можна синхронізувати з веб-сайтом Brainscape і пристроями Android. Brainscape установлює для студентів індивідуальний час повторення кожної картки на підставі даних доказової когнітивістики. Зазначимо, що картки Brainscape розроблено у співпраці з провідними школами, видавництвами та фахівцями у галузі освіти [11].

Cram.com – програма і мобільний додаток (розроблений у 2001 р. під назвою Flashcard Exchange), який працює з он-лайн флеш-картками для селективного вивчення, запам'ятовування та самоперевірки за системою німецького психолога С. Лейтнера. Ця система становить собою папку з картками, розділену на декілька комірок. Картки можуть переноситися з однієї комірки в іншу відповідно до поточного рівня знань. Якщо відповідь правильна, картка переміщується до наступної комірки, якщо неправильна – переноситься до нижньої комірки. Коли на всі картки подані відповіді, користувач отримує підсумкові результати. Після збереження результатів картки переходять на наступний рівень. Картки з неправильними відповідями переносяться на перший рівень. Набір карток вважається успішно опрацьованим, якщо всі флеш-картки є на найвищому рівні. Таким чином, користувач автоматично фокусується на вивченні більш складних, проблемних карток. Таке поетапне повторення слів на власних флеш-картках забезпечує утримання більших інформаційних обсягів без значних зусиль. Режим запам'ятовування автоматично закриває картки з уже відомими користувачеві словами, тому можна зосередитися на нових або недостатньо опрацьованих словах [10].

Fresh Memory – додаток для вивчення значного лексичного обсягу за допомогою методу повторення. Навчальні матеріали зберігаються у вигляді колекцій флеш-карток (текст + зображення) і у форматі словників. До особливостей цього додатку віднесемо такі: інтервальне повторення, багатосторонні картки, режим редагування карток, самостійне налаштування шрифтів, кольорів, фону, параметрів дослідження. У процесі повторення користувач спочатку бачить запитання з картокою, думаю про власну відповідь і відкриває правильний варіант. Користувач може оцінити свою відповідь (від 1 до 5). Далі додаток планує наступне повторення

картки залежно від рівня її складності, причому з кожним повторенням інтервал збільшується і може становити декілька хвилин або навіть рік і більше. Якщо картка занадто складна для запам'ятовування, вона буде з'являтися частіше [11].

На основі вищевикладеного зазначимо, що інноваційні навчальні технології визначають кінцевий результат, активізуючи процес засвоєння лексичних іншомовних одиниць, сприяють саморозвитку й мобільності, творчості, самостійності студентів у процесі прийняття рішень. Ефективність упровадження комплексу новітніх форм і методів у викладацькій діяльності педагога залежить, окрім усього, від усвідомлення доцільності їхнього поєднання та відповідності дидактичним завданням. Таким чином, робота з мобільними додатками й комп'ютерними програмами у ході вивчення іншомовної лексики має величезне значення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. URL: <https://www.jstor.org/stable/calicojournal>
2. URL: <https://www.ride.ri.gov/Portals/0/Uploads/Documents/Instruction-and-Assessment-World-Class-Standards.pdf>
3. URL: <https://www.memrise.com/ru/about>
4. URL: <https://www.busuu.com/en/about>
5. URL: <http://english-bird.ru/memorizing-using-anki/>
6. URL: www.lingualeo.com
7. URL: www.duolingo.com
8. URL: <https://play.google.com/store/apps/details?id=air.ru.uchimslova.words&hl=ru&gl=US>
9. URL: lexilize.com
10. URL: brainscape.com
11. URL: sourceforge.net/projects/freshmemory

УДК 378:551.582(4-01)

БОНЬКОВСЬКИЙ О.А., старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИЩА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ЗЕЛЕНОЇ ЄВРОПИ

Розглядається роль університетів Європейського простору вищої освіти у реалізації Агенди 2030 ООН та Європейської Зеленої угоди.

Ключові слова: Європейська Зелена угода, екологізація, сталий розвиток, вуглецева нейтральність, третя місія, віртуальна мобільність.

Все більше Європейських закладів вищої освіти у своїх дослідницьких та освітніх місіях звертаються до екологічної сталості. Вони беруть активну участь у широкому спектрі заходів, як для озеленення діяльності своїх установ, так і для сприяння суспільству. Працюючи з широким колом партнерів, від місцевих громад до глобальних університетських мереж і промисловості, університети виступають ключовими учасниками переходу до вуглецевої нейтральності та сталого суспільства. Вони відіграють важливу роль у реалізації Агенди 2030 ООН та Європейської Зеленої угоди.

У нещодавньому опитуванні Європейської асоціації університетів (EUA) щодо екологізації європейських ЗВО понад 300 таких закладів зазначили, що екологізація є стратегічним пріоритетом для них. Переважна більшість навчальних закладів розглядає екологічну стійкість і «озеленення» як питання, пов'язані з їхніми власними інституційними цінностями, керуючись третьою місією, а також залученням своїх студентів, персоналу та широкою спільноті.

Окрім екологічної сталості, університетські стратегії обмежуються, в основному, Цілями сталого розвитку ООН. Наприклад, три з п'яти навчальних закладів враховують Цілі сталого розвитку у реформі навчальних програм, тоді як лише чверть ЗВО включають екологізацію. Більшість установ мають конкретну політику щодо широкого кола питань. Так деякі ЗВО включають мінімізацію використання ресурсів і переробки, надання цифрових інструментів для

ЗМІСТ

Баран Н. А. Навколоправові дискусії тривають.....	3
Береговенко Н.С. Синонімічні особливості прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої/малої товщини та ширини на матеріалі фільмів каналу BBC “The Blue Planet” та “Life.....	5
Біліченко А.М. Використання навчальних комп’ютерних ресурсів у процесі вивчення іншомовної лексики.....	7
Боньковський О.А. Вища освіта в контексті зеленої Європи.....	10
Велика К.І. Словотворення англомовних фітопатологічних термінів.....	11
Грек І.М. Богословський вимір релігійної конфліктності.....	13
Демченко Н.С. Вживання засобів експресивності в англомовних газетних заголовках.....	14
Дем’яненко О.О. Палітра науково-освітніх інформаційних ресурсів для студентів-читачів, філологів-дослідників і перекладачів світової класики як чинник літературознавчого розвитку.....	16
Ігнатенко В.Д. Регулювання професії «перекладач» в Україні.....	18
Карпенко С.Д. Проблеми створення терапевтичної казки.....	19
Марчук В. В. The student's fundamental value orientations.....	21
Мельник Л.М., Дужа І.А. Розвиток ідей національної еліти у працях Миколи Міхновського.....	22
Михайленко О.О. Прагматичні особливості перекладу наукового тексту.....	24
Ордіна Л.Л. Педагогічна культура як сутнісна характеристика професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.....	25
Пилипенко І.О. Словотворення англійської мови.....	26
Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Психолого-педагогічний аспект процесу фахової підготовки майбутніх магістрів з екології.....	28
Рейда О.А. Особливості використання технології змішаного навчання та його основні моделі.....	30
Резнік В.Г., Носенко М.М. Використання цифрових медіа у викладанні німецької мови як другої іноземної у ЗВО: технологія диференціації.....	32
Синельникова І. С. До терміна «інтерактивна педагогіка».....	34
Столбецька С.Б. Застосування методу «етнографія спілкування» у процесі навчання французької спеціалізованої мови.....	35
Тарасюк А. М. Psychological and pedagogical aspects of foreign language distance learning.....	37
Цвид-Гром О.П. Актуальні питання формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сфери ветеринарної медицини під час вивчення латинської мови.....	38
Чернишук Ю.І. Використання інтерактивних технологій в лінгвістиці для студентів заочної форми навчання в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	40
Бадран Є.Ю., Данілова А.П., Димань Н.О. Підходи до розвитку творчого мислення та уяви у студентів-іноземців під час викладання української мови як іноземної.....	42
Вуколова К.В. Американський варіант англійської мови у політичному дискурсі: словотворення.....	43
Аргат Я. П. Підприємництво: сутність та особливості розвитку в аграрній сфері.....	45
Бровко Н.І. Реалізація прав фермерських господарств в процесі господарювання: теоретико-правовий аналіз.....	47
Ковальчук І.В. Правові регулювання фінансової державної підтримки аграрного бізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....	48
Ломакіна І.Ю. Проблематика роботи медиків у сільській місцевості.....	50
Макарчук В.В. Адміністративні процедури реалізації державної політики у сфері національної безпеки та оборони.....	51
Малишко І.В. Правове регулювання соціального захисту військовослужбовців в умовах війни.....	52
Нікітенко О. І. Окремі аспекти міжнародно-правового захисту людей у випадках катастроф.....	54
Настіна О. І., Приймак М.Ю. Рейдерство земельних ділянок: правові проблеми.....	55
Мельник В.О. Щодо об’єктів органічного виробництва.....	56
Настіна О.І., Костюк Р.М. Право власності на землю іноземних держав та особливості її продажу.....	58
Настіна О.І., Єфімович О.Ю. Право власності на землю та проблема в законодавстві.....	59
Настіна О.І., Лагода О.Ю. Добросусідство в земельному праві.....	60
Настіна О.І., Семененко О.О. Сучасна земельна реформа в Україні.....	61
Настіна О. І., Сергєєв О. В. Використання земельної ділянки не за її цільовим призначення як одна з проблем земельного права.....	62
Настіна О.І., Сердюк В.В. Правовий зміст земельних спорів.....	64
Настіна О.І. Правові особливості участі громадян у загонах територіальної оборони.....	65
Настіна О.І., Щербина О.Є. Медіація для внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану.....	67